

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

**ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

«Запорізький фармацевтичний форум – 2025:

***Фармація майбутнього –
від сучасного стану до глобальних викликів»***

20–21 листопада 2025 р.

***Запоріжжя
2025***

Державного реєстру лікарських засобів України, Національного переліку основних лікарських засобів, Державного формуляра ЛЗ, а також відкриті джерела аптечних мереж.

Згідно АТС-класифікації, для лікування набряків використовуються, у першу чергу, ЛЗ, що віднесені до групи С – сечогінні препарати. Крім того, відповідно Державному формуляру лікарських засобів України (випуск 17) сечогінною дією володіють та відносяться до діуретиків ЛЗ з підгрупи «S01EC01 - протиглаукомні препарати та міотичні засоби. Інгібітори карбоангідрази» та підгрупи «B05BC01 - розчини осмотичних діуретиків».

Станом на серпень 2025 р. в Україні зареєстровано 123 торгових назв ЛЗ сечогінної дії, що базуються на 11 міжнародних непатентованих назвах, переважно у твердих лікарських формах (таблетки, капсули).

Монопрепарати домінують (108 із 123 ТН) через їхню універсальність і можливість індивідуального підбору доз. Комбіновані ЛЗ обмежені, але їх застосування виправдане при резистентних набряках, наприклад, у лікуванні хронічної серцевої недостатності. Більшість сечогінних ЛЗ (91 із 123) включено до Державного формуляру України. Не включено, переважно, фітопрепарати та один нетіазидний діуретик (Дихлор-25).

Більша частина (75%) діуретиків мають необмежений термін реєстрації, що свідчить про їх усталене використання. Деякі новіші препарати (наприклад, Фіріалта, Спінол-Н, Уратор) зареєстровані до 2026 - 2029 роки, що становить 25% від усього асортименту зареєстрованих ЛЗ у даному сегменті фармацевтичного ринку.

Ринок сформований за участю 13 країн-виробників, серед яких домінують Німеччина (16 ЛП), Індія (10 ЛП) і Польща (6 ЛП). Україна забезпечує близько 49% позицій, представлена як синтетичними діуретиками, так і унікальним сегментом фітопрепаратів. Найактивнішими національними виробниками є ПрАТ «Фармацевтична фірма “Дарниця”», ПАТ «БХФЗ», ПАТ «Київмедпрепарат», ПрАТ «Ліктрави» та АТ «Лубнифарм».

Фізична доступність ЛЗ загалом висока, проте наявність окремих дороговартісних препаратів обмежена в деяких регіонах. Цінова варіабельність є значною: від 4,40 грн за Фуросемід до 1358,10 грн за Інспра®, що створює бар'єри для доступності інноваційних ліків для малозабезпечених груп населення.

Отримані дані щодо структуризації ринку та доступності сечогінних ЛЗ мають важливе значення для оптимізації фармацевтичного забезпечення, зокрема через удосконалення логістичної політики, розширення реімбурсаційних програм і підтримку імпортозаміщення для забезпечення якісної терапії набряків серцево-судинної етіології в Україні.

ПОРІВНЯЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ВМІСТУ БІОЛОГІЧНО АКТИВНИХ КОМПОНЕНТІВ В РІЗНИХ СОРТАХ VALERIANA OFFICINALIS

С. Тржецинський¹, Н. Куценко², А. Кініченко³

^{1,3}Запорізький державний медико-фармацевтичний університет (Запоріжжя, Україна)

²Дослідна станція лікарських рослин інституту агроєкології і природокористування
Національної академії аграрних наук України (Березоточа, Україна)
sersh_dm@ukr.net¹

В Україні валеріана лікарська зростає скрізь, проте її природні запаси майже вичерпані через надмірні обсяги заготівлі сировини протягом багатьох років. Тому на тлі зростання попиту на фітопрепарати розширення промислових площ під цією культурою є вкрай важливим. Крім того дуже важливим напрямком лікарського рослинництва у сучасних умовах є оновлення існуючих сортів, селекційна робота з виведення нових високопродуктивних сортів та гібридів лікарських рослин на базі існуючого генофонду та з використанням генофонду дикоросів.

Метою роботи було порівняльне дослідження вмісту ефірної олій, її компонентів, та валепотриатів у сировині деяких нових сортах *Valeriana officinalis* для визначення найбільш перспективного для промислового вирощування.

Матеріали та методи дослідження. Об'єкти дослідження – корені та кореневища різних сортів валеріани лікарської, які були вирощені на учбово-дослідній ділянці ЗДМФУ. Посівний матеріал цих сортів валеріани був отриманий з Дослідної станції лікарських рослин інституту агроєкології і природокористування Національної академії аграрних наук України (с. Березоточа). Сорти мають умовні позначки V-1, V-2, V-3. Ці сорти порівнювали з підземними органами дикорослої валеріани, яку збирали в Канцерівській балці м.Запоріжжя, яку умовно позначили V-0. Кількісний вміст ефірної олії визначали відповідно до методики ДФУ. Компонентний вміст летких речовин екстрактів валеріани досліджували за допомогою газового хроматографу Agilent 7890B із мас-спектрометричним детектором 5977B та системою охолодженої інжекції Gerstel CIS 4. Хроматографічна колонка DB-5ms довжиною 30 м x 250 мкм x 0,25 мкм. Для ідентифікації компонентів використовувалась бібліотека мас-спектрів NIST14. Кількісний вміст валепотриатів визначали за допомогою спектрофотометричної методики.

Проведений за допомогою газо-рідинної хроматографії аналіз летких сполук екстрактів різних сортів валеріани лікарської дозволив встановити, що в цих сортах ідентифікується неоднакова кількість компонентів які належать до різних класів біологічно активних сполук. Так в сировині дикорослої валеріани (V-0) загальна кількість цих сполук налічує 21. В той час як в сировині сортових зразків валеріани кількість ідентифікованих сполук значно вища – в зразку V-1 – 48, V-2 – 32, V-3 – 35. Проведення дослідження вмісту ефірних олій та валепотриатів в зразках різних сортів валеріани дозволив встановити, що кількісний вміст цих сполук в них різний. Найбільший вміст ефірних олій реєструвався в зразку V-1 - $9,0 \pm 0,5\%$. Дещо менша кількість цих сполук було визначено в зразках V-2 та V-3 ($4,3 \pm 0,2\%$ і $4,1 \pm 0,4\%$ відповідно). Найменший кількісний вміст – в сировині дикорослої валеріани (V-0) – $1,3 \pm 0,3\%$. Також найбільший вміст суми валепотриатів реєструвався в сировині зразку V-1 – $2,53 \pm 0,3\%$. Найбільшу увагу при проведенні досліджень за допомогою газової хроматографії ми приділяли вмісту валеренової кислоти, та її похідних в зв'язку з тим, що ці сполуки вносять основний вклад в реалізацію фармакологічної активності, яка притаманна сировині валеріани. Було встановлено, що найвищий відносний вміст валеренової кислоти, різноманітність і сумарна кількість її похідних реєструвалося в сорті валеріани лікарської V-1. Крім того в цьому ж зразку було виявлено біологічно активну сполуку – валеренол, який теж приймає участь у формуванні депрემуючої активності препаратів валеріани.

Результати проведених досліджень вказують на перспективність використання сорту валеріани лікарської V-1 для розширення вітчизняної сировинної бази та створення нових лікарських засобів на його основі.

АНАЛІТИЧНИЙ СУПРОВІД АФІ ТА ЛІКАРСЬКОЇ ФОРМИ НА ОСНОВІ НАТРІЮ 2-((4-АМІНО-5-ТІОФЕН-2-ІЛМЕТИЛ)-4Н-1,2,4-ТРИАЗОЛ-3-ІЛ)ТІО)АЦЕТАТУ ЗА ДОПОМОГОЮ ВЕРХ ТА ВЕРХ-МС

Д. Усенко¹, А. Каплаушенко²

*^{1,2}Запорізький державний медико-фармацевтичний університет (Запоріжжя, Україна)
usenko.d.l@ukr.net¹*

Актуальність. Створення, розробка та впровадження нових лікарських засобів вимагає комплексного підходу до контролю якості активних фармацевтичних інгредієнтів та лікарських форм на їх основі. Особливого значення в цьому контексті набуває аналітичний супровід, який забезпечує достовірну ідентифікацію, кількісне визначення та контроль на всіх етапах життєвого циклу. Об'єктом цього дослідження є натрій 2-((4-аміно-5-(тіофен-2-ілметил)-4Н-1,2,4-тріазол-3-іл)тіо)ацетат, який розглядається як перспективний АФІ з доведеною акто- та стрес-протекторною дією. Для забезпечення якості, стабільності та безпечності даної субстанції необхідним є створення високоточних, чутливих і відтворюваних аналітичних методик. Вискоєфективна рідинна хроматографія та вискоєфективна рідинна

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО СТВОРЕННЯ ЛІКУВАЛЬНО-ПРОФІЛАКТИЧНИХ КОСМЕТИЧНИХ ЗАСОБІВ ДЛЯ ВАГІТНИХ	131
<i>Г. Смойловська</i>	
ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА КОМБІНОВАНИХ КАРДІОЛОГІЧНИХ ПРЕПАРАТІВ, ЩО ВМІЩУЮТЬ АКТИВНІ ІНГРЕДІЄНТИ РОСЛИННОГО ПОХОДЖЕННЯ	132
<i>Т. Стасюк</i>	
ВИКОРИСТАННЯ ФІЗИКО-ХІМІЧНИХ МЕТОДІВ АНАЛІЗУ ДЛЯ КІЛЬКІСНОГО ВИЗНАЧЕННЯ ЛЕВОЦЕТИРИЗИНУ	133
<i>К. Стаховська, М. Михалків, І. Івануса</i>	
НАУКОВІ ТЕНДЕНЦІЇ У РОЗРОБЛЕННІ ВАГІНАЛЬНИХ ЛІКАРСЬКИХ ФОРМ ІЗ ПОЄДНАННЯМ АНТИСЕПТИЧНОЇ ТА ПРОБІОТИЧНОЇ ДІЇ	134
<i>Є. Стоянова, А. Курінний</i>	
РОЛЬ КОНДИЦІОНОВАНОГО СЕРЕДОВИЩА МЕЗЕНХІМАЛЬНИХ СТОVBУРОВИХ КЛІТИН У ЗМЕНШЕННІ УРЕМІЧНИХ РОЗЛАДІВ ПРИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНІЙ НЕФРОПАТІЇ, ІНДУКОВАНИЙ КЕТОРОЛАКОМ	135
<i>В. Студент, Ф. Гладких, Т. Лядова, М. Матвєєнко</i>	
ЗБЕРЕЖЕННЯ ВЛАСТИВОСТЕЙ ГІДРОГЕЛЕВИХ ПОВ'ЯЗОК В РІЗНИХ УМОВАХ ЗБЕРІГАННЯ ЯК ПОТРЕБА СЬОГОДЕННЯ В УМОВАХ БОЙОВИХ ДІЙ В УКРАЇНІ	136
<i>Є. Субота</i>	
НАУКОВО-ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ПЕРЕНЕСЕННЯ ЛАБОРАТОРНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ НА ВИРОБНИЧУ ЛІНІЮ	136
<i>Т. Суліма, А. Курінний, К. Курінна</i>	
АКТУАЛЬНІСТЬ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ЛОГІСТИКИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	137
<i>Г. Суховий</i>	
ДОСЛІДЖЕННЯ ВІТЧИЗНЯНОГО РИНКУ СЕЧОГІННИХ (ДІУРЕТИЧНИХ) ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ	138
<i>Н. Ткаченко, М. Хоменчук</i>	
ПОРІВНЯЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ВМІСТУ БІОЛОГІЧНО АКТИВНИХ КОМПОНЕНТІВ В РІЗНИХ СОРТАХ VALERIANA OFFICINALIS	139
<i>С. Тржецинський, Н. Куценко, А. Кініченко</i>	
АНАЛІТИЧНИЙ СУПРОВІД АФІ ТА ЛІКАРСЬКОЇ ФОРМИ НА ОСНОВІ НАТРІЮ 2-((4-АМІНО-5-ТІОФЕН-2-ІЛМЕТИЛ)-4Н-1,2,4-ТІАЗОЛ-3-ІЛ)ТІО)АЦЕТАТУ ЗА ДОПОМОГОЮ ВЕРХ ТА ВЕРХ-МС	140
<i>Д. Усенко, А. Каплаушенко</i>	
ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МЕДИЧНОГО ЦЕНТРУ СУПЕРЛЮДИ (SUPERHUMANS CENTER).....	141
<i>С. Феданяк, О. Левицька</i>	
ВИЗНАЧЕННЯ НАСИЧЕНИХ ТА НЕНАСИЧЕНИХ ЖИРНИХ КИСЛОТ У ТРАВИ THYMUS VULGARIS L.	142
<i>Л. Фуклева, Г. Мазулін</i>	
ДОСЛІДЖЕННЯ АНТИОКСИДАНТНОЇ АКТИВНОСТІ <i>IN VITRO</i> НОВИХ ПОХІДНИХ 1,2,4-ТІАЗОЛУ ЯК ПЕРСПЕКТИВНИХ ЗАСОБІВ ДЛЯ КОРЕКЦІЇ ГІПЕРЛІПІДЕМІЇ ТА АТЕРОСКЛЕРОЗ.....	143
<i>А. Хільковець, І. Білай</i>	
ДОСЛІДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ НАТРІЄВИХ СОЛЕЙ АМІНОАЛКАНСУЛЬФОКИСЛОТ НА ПРИГНІЧЕННІ РОСТУ <i>PSEUDOMONAS AERUGINOSA</i>	144
<i>Р. Хома, Л. Еберле, І. Страшинова, А. Карич, В. Гельмбольдт</i>	
БІЗНЕС-МОЖЛИВОСТІ, ВИРОЩУВАННЯ, РЕЄСТРАЦІЯ СИРОВИНИ ТА ВИРОБНИЦТВО ЛІКІВ З МЕДИЧНОГО КАНАБІСУ В УКРАЇНІ.....	145
<i>Т. Хортецька</i>	